

Herstel van vertrouwen

Algemeen Dagblad , Woensdag 2 Juli 2003

De top van het bedrijfsleven ligt onder vuur. Het 'old boys network' gaf zichzelf vriendelijke salarisverhogingen en optiepakketten. En wie faalde kon desondanks op een gouden handdruk rekenen. Door boekhoudschandalen (Enron, Ahold), miskopen én de extreme beloningen is de reputatie van bedrijven geschaad. En het vertrouwen op de financiële markten is zoek, getuige de dalingen op de aandelenbeurzen, en vooral die in Nederland. Daar heeft iedereen in Nederland last van, niet alleen de geplaagde aandeelhouders.

De tekorten van pensioenfondsen, waar werknemers, bedrijven en gepensioneerden voor moeten opdraaien, bewijzen het.

Eindelijk komt de commissie-Tabaksblat nu dan ook met ingrijpende voorstellen voor 'fatsoenlijk bestuur' van ondernemingen. Als het aan Tabaksblat ligt krijgt de aandeelhouder meer te vertellen, de topmanager minder. De aandeelhouder kan slechte bestuurders en commissarissen ontslaan. Het bestuur krijgt pas opties als er prestaties zijn geleverd en de gouden handdruk is verleden tijd. Pensioenfondsen en grote verzekeraars krijgen een 'zorgplicht' voor aan hen toevertrouwde gelden.

Terecht reageren politici en 'de samenleving' positief. Meer openheid en controle is in het belang van iedereen en goed voor de geloofwaardigheid van zowel topmanagers als het bedrijfsleven. En er ontstaat meer evenwicht in de zeggenschap tussen het bestuur en de eigenaren van de onderneming, de aandeelhouders. Uiteraard moeten de aandeelhouders rekening houden met de werknemers en het milieu, en niet alleen met rendement en aandeelhouderswaarde. Maar dat is ook in hun belang. Invoering van de voorstellen helpen ook het vertrouwen in het Nederlandse bedrijfsleven en het financiële stelsel te herstellen. Vertrouwen is heilig, gebrek aan vertrouwen rampzalig.

De lobbyclub van het bedrijfsleven, werkgeversorganisatie VNO-NCW, beseft dat kennelijk nog onvoldoende. De ondernemers zouden over hun schaduw moeten heenstappen en aansluiting zoeken bij de samenleving in plaats van het opperen van bezwaren. De plannen moeten zo snel mogelijk worden ingevoerd, nadat ze onbegrijpelijk lang uitbleven. Nederland liep achter in het democratiseringsproces, dat ook in beleggersland zijn intrede doet. Nu kan er een inhaalslag plaatsvinden.